Звіт про роботу
Науково-дослідної лабораторії проблем соціально-економічного розвитку України
за 2020 рік

Керівник: к. е. н., доцент Стойка В. О.

Науково-дослідна лабораторія проблем соціально-економічного розвитку України здійснює свою діяльність з метою залучення професорсько-викладацького складу, докторів, аспірантів, студентів університету, що займаються проблемами згідно наукових планів, які розробляються на базі лабораторії.

У своїй діяльності лабораторія керується постановами Уряду і Законами України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Положенням про державний вищий навчальний заклад України», рішенням вченої ради і ректорату університету, Статутом університету.

Напрями наукової діяльності:

1. Макроекономічні аспекти соціально-економічного розвитку.
2. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності галузей національної економіки.
3. Теорія та практика запровадження адміністративно-територіальної реформи в Україні.
4. Економічна безпека – фундаментальна складова економічного зростання країни.

Склад (якісний склад: доктори, кандидати, викладачі, аспіранти, студенти):

- доктори наук – 3;
- кандидати наук – 7;
- аспіранти – 1;
- студенти – 3.

Науковцями лабораторії проводиться робота над розробкою науково-дослідної теми «Інвестиційно-інноваційна складова структурної трансформації економіки України».

Строки виконання: з 01.01.2016 р. по 31.12.2020 р.

Науково-дослідна робота спрямована на обґрунтування та розробку базових положень формування конкурентоспроможної національної економіки інноваційного типу.

Члени науково-дослідної лабораторії протягом звітного періоду брали участь у організації 1 Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів, 2 науково-практичних семінарів і 1 круглого стола.

Результати наукової роботи відображено у 4 статтях (Web of Science), 6 статтях (категорія Б), 1 статті (закордонні видання); 13 тезах доповідей (міжнародні та всеукраїнські науково-практичні конференції) тощо.

Апробація наукових досліджень студентів здійснюється у формі доповідей на конференціях і науково-методичних семінарах.

Студенти ННІ економіки та бізнес-освіти, під керівництвом членів НДЛ, працюють над дослідженнями, які є актуальними на сучасному етапі розвитку світового господарства:

1. Горбатко В. О. Теоретичні аспекти ціноутворення на сільськогосподарську продукцію. *НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ* : матеріали XIII Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань, 22 квітня 2020 р.) / за ред. О. І. Безлюдного. – Умань : Візаві, 2020. С. 48–50.

2. Литвинова Л. І. Сучасні аспекти управління капіталом підприємства. *Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки* : матер. VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів, 19–20 листопада 2020 року, м. Умань. Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. С. 61-64.

Протягом року науковцями лабораторії були подані до друку та видані такі наукові публікації:

Навчальні посібники

1. Методика викладання у вищій школі: навчально-методичний посібник / уклад. Кірдан О. Л., **Кірдан О. П.**, Умань: Візаві, 2020. 182 с.

2. Стойка С. О., **Стойка В. О.** Основи економіки, підприємництво та економічна безпека : навч. посіб. Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. 210 с. (Рекомендовано Вченою радою УДПУ імені Павла Тичини, протокол № 16 від 25 червні 2019 року).

Статті у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus:

1. Inna Berzhanir, Anatolii Berzhanir, Tetiana Yashchuk, Liudmyla Yevchuk and **Oleksandr Kirdan** Monitoring the Efficiency of Financing Higher Education Institutions as a Necessary Requirement for the Implementation of their Competitiveness. *Proceedings of the 35th International Business Information Management Association (IBIMA).* 1-12 April 2020, Seville, Spain, p. 1211-1215. ISBN: 978-0-9998551-4-0 **(*Web of Science)***

2. Inna Berzhanir, Anatolii Berzhanir, Tetiana Yashchuk, Liudmyla Yevchuk and **Oleksandr Kirdan** Comprehensive Evaluation of the Effectiveness of the Financial Mechanism of Higher Education Institutions in Ukraine. *Proceedings of the 35th International Business Information Management Association (IBIMA)*. 1-12 April 2020, Seville, Spain, p. 4019-4023. ISBN: 978-0-9998551-4-0 **(*Web of Science)***

3. Kirdan O.L., Pryshchepa S., Savchenko N., Tkachuk M., **Kirdan O.P**. The theory and practice of higher educational institutions management in Ukraine. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION Proceedings of the International Scientific Conference. Volume I, May 22th -23th, 2020. 408-423 Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, 2020 **(*Web of Science)***

4. Bezliudnyi O., **Kirdan O.** The state policy of Ukraine in the field of continuous economic education. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION

Proceedings of the International Scientific Conference. Volume VI, 2020. p. 521–531 Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, 2020 **(*Web of Science)***

Статті закордонних виданнях:

1. Кірдан О. П. Результати експериментальної перевірки авторської педагогічної системи професійної підготовки майбутніх економістів *Хуманитарни Балкански изследвания.* 2020. Т. 3. № 1(7) С.23–27. DOI: 10.34671/SCH.HBR.2020.0401.0006.

Статті у виданнях України (категорія «Б»):

1. Кірдан О. П. Практико-орієнтоване навчання в професійній підготовці майбутніх економістів. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Сер. Педагогічні науки.* 2020. № 4 (408). С. 76–83.

2. Кірдан О. П. Наукові принципи реалізації моделі професійної підготовки майбутніх економістів у системі неперервної освіти. *Проблеми підготовки сучасного вчителя* / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. Вип. 1 (21), ч. 2. С. 89–96.

3. Кірдан О. П. Самостійна та наукова робота студентів як засіб підвищення якості професійної підготовки майбутніх економістів у системі неперервної освіти. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 23. Т.1. 2020. С. 128–132. DOI: https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/23-1.28

4. Kirdan, O. P., Harnyk, O. A. and Berzhanir, A. L. System arrangement of labor motivation and methodological approaches to the comprehensive assessment during the stage of innovative changes. *Economies' Horizons.* 2020. no. 1(12), pp. 33–42. doi: https://doi.org/10.31499/2616-5236.1(12)

5. Підлісний Є. В. Моніторинг процесу формування правової культури майбутніх бакалаврів з економіки. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. Вип. 1 (21), ч.2 / МОН України, Уманський держ. пед.. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. І. І. Демченко]. Умань : «Візаві», 2020, С. 118-131.

6. Підлісний Є. В. Реалізація педагогічних умов формування правової культури студентів в закладах вищої освіти. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. Вип. 1(3), ч.1 / МОН України, Уманський держ. пед.. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. С. В. Соргіра]. Умань : «Візаві», 2020, С. 119-126.

Основні результати досліджень членів науково-дослідної лабораторії протягом звітного періоду відображено у наукових працях, зокрема:

1. Окремі результати досліджень є складовою частиною дисертаційного дослідження Кірдана О. П.:

– досліджено основні напрями державної політики України в галузі неперервної економічної освіти.

– проведено моніторинг ефективності фінансування закладів вищої освіти як необхідного складника реалізації їх конкурентоспроможності.

– надано комплексну оцінку ефективності фінансового механізму закладів вищої освіти України.

– схарактеризовано системну організацію трудової мотивації та методологічні підходи до її комплексної оцінки на етапі інноваційних змін.

– узагальнено результати експериментальної перевірки упровадження педагогічної системи професійної підготовки майбутніх економістів.

– схарактеризовано практико-орієнтоване навчання, самостійну та наукову роботу у професійній підготовці майбутніх економістів; наукові принципи реалізації моделі професійної підготовки майбутніх економістів у системі неперервної освіти.

2. Деякі результати отримані внаслідок наукових досліджень та відображено у наукових статтях Курмаєва П. Ю., Стойки В. О.:

– проведено моніторинг процесу формування правової культури майбутніх бакалаврів з економіки та вказано на ефективність реалізації

педагогічних умов формування правової культури студентів в закладах вищої освіти.

– проведено сегментацію ринку кіберстрахування за географічною ознакою та за розмірами страхових компаній. Результати аналізу засвідчили домінування компаній США на ринку кіберстрахування;

– проаналізовано частки фінансування цивільного і військового бюджетів, а також програм країнами-членами НАТО, співвідношення витрат на оборону до ВВП в країнах НАТО, частки капітальних витрат в структурі витрат на оборону країн НАТО;

– проаналізовано вплив еміграції на соціально-економічну ситуацію в країні-донорі. Проведене дослідження засвідчило, що сама лише еміграція населення не є деструктивним фактором для країни-донора. Суттєве погіршення у країні відбувається під впливом комплексу факторів, серед яких міграція є лише одним із них;

– проаналізовано наявні навчальні підручники і посібники з дисципліни «Національна економіка», визначено переваги й окремі недоліки;

– визначено та запропоновано до обговорення довгострокові перспективні завдання для України за умови переходу до моделі збалансованого розвитку.

Керівник лабораторії Стойка В. О.